

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 8. december 2021 blev i sag nr. 96889:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Købstædernes Forsikring GS
Strandgade 27A
1401 København K

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har retshjælpsforsikring. I klage af 21/5 2021 til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

"1. Påstand

KF tilpligtes at anerkende at KF's afslag på at yde retshjælpsdækning til [klagerens] advokatombkostninger forbundet med den anmeldte skade er uberettiget. KF skal derfor genoptage sagsbehandlingen og skal yde retshjælpsdækning i overensstemmelse med forsikringsbetingelserne.

2. Sagsfremstilling og anbringender

[Vandselskabet] ('...') udskiftede primo oktober 2015 en afløbsledning på [klagerens] (i det følgende benævnt '[klageren]') ejendom beliggende ... [Vandselskabets] meddelelse om udskiftning af afløbsledningen fremlægges som sagens bilag 1.

Som en del af [vandselskabets] arbejde, skulle der – for at beskytte ejendommen mod eventuelle beskadigelser – nedbankes en spunsvæg på ejendommens grund. Spunsvæggen blev etableret mellem den nedlagte afløbsledning og [klagerens] hus. Detaljerede tegninger, som illustrerer spunsvæggens placering fremlægges som sagens bilag 2.

Nedbankningen af spunsvæggen medførte imidlertid revner i murværket på [klagerens] ejendom. Beskadigelserne blev vurderet til at være så alvorlige, at en nedrivning af [klagerens] ejendom var nødvendiggjort. Notat vedrørende [klagerens] ejendoms fundament før og efter anlægsarbejde fremlægges som sagens bilag 3.

[Klageren] havde tegnet en 'AltPrivat' forsikring hos sit forsikringsselskab, KF. Forsikringen indeholdt en Parcelhusforsikring, som blandt andet dækkede retshjælpsdækning. Retshjælpsforsikrin-

gen fremgår af policens pkt. 2.4. Forsikringspolicen fremlægges som sagens bilag 4. Retshjælpsforsikringen fremlægges som sagens bilag 5.

Den 21. januar 2016 bekræftede KF ved e-mail, at førnævnte beskadigelser på [klagerens] ejendom var en dækningsberettiget skade. E-mail af den 21. januar 2016 fra KF fremlægges som sagens bilag 6.

[Vandselskabets] forsikringsselskab, ... ('[modpartens forsikringsselskab]') anerkendte ved e-mail af den 3. marts 2016 at være erstatningspligtig på [vandselskabets] vegne. E-mail af den 3. marts 2016 fra [modpartens forsikringsselskab] fremlægges som sagens bilag 7.

Efterfølgende opstod der en tvist om selve spunsvæggen. Tvisten lød dels på selve håndteringen af spunsvæggen, dels på om håndteringen af spunsvæggen var dækningsberettiget hos KF eller hos [modpartens forsikringsselskab].

KF oplyste ved e-mail af den 4. februar 2016 til [klageren], samt [klagerens] advokat ... om, at såfremt [modpartens forsikringsselskab] ikke anerkendte fjernelsen af spunsvæggen som en del af [modpartens forsikringsselskabs] forsikringsdækning, så ville sagen blive overdraget til retshjælpsafdelingen hos KF. KF's e-mail af den 4. februar 2016 fremlægges som sagens bilag 8.

Både [klageren], KF og [modpartens forsikringsselskab] rekvirerede forskellige sagkyndige ingeniører til jord- og funderingsundersøgelser, med henblik på en afklaring vedrørende spunsvæggen.

Ovennævnte sagkyndige rapporteringer ændrede imidlertid ikke på uenigheden om håndteringen af spunsvæggen.

På baggrund af den fortsatte uenighed mellem sagens parter, anmodede [klagerens advokat] på vegne af [klageren] ved e-mail af den 20. juni 2016 om retshjælpsdækning i forbindelse med en planlagt anmodning om syn og skøn. Anmeldelsen af den 20. juni 2016 fremlægges som sagens bilag 9.

KF efterspurgte ved brev af den 21. juni 2016, i forlængelse af ovennævnte anmeldelse, om en konkret redegørelse fra [klagerens advokat] om, hvorfor [vandselskabet] og [modpartens forsikringsselskab] ikke kunne anerkende at være erstatningspligtig for fjernelse af spunsvæggen. KF's brev af den 21. juni 2016 fremlægges som sagens bilag 10.

[Vandselskabet] og [modpartens forsikringsselskab] fastholdt, at de ikke kunne anerkende det af [klageren] fremsatte erstatningskrav vedr. funderingsforholdene. [Klagerens advokat] anmodede herefter KF, via e-mail af den 12. juli 2016 og igen den 14. juli, på vegne af [klageren] om tilsagn om retshjælpsdækning for omkostningerne forbundet med en gennemførelse af en skønsforretning og retssag. [Klagerens advokats] e-mails af den 12. juli 2016 og den 14. juli 2016 fremlægges som sagens bilag 11 og 12.

På baggrund af ovenstående e-mails meddelte KF via brev af den 18. juli 2016 deres tilsagn til syn og skøn. KF's brev af den 18. juli 2016 fremlægges som sagens bilag 13.

Der blev indkaldt til skønsforretning med afholdelse den 01.12.2016. Indkaldelsen til skønsforretningen fremlægges som sagens bilag 14.

Skønsmanden fremkom med en skønserklæring den 08.12.2016. Skønserklæringen fremlægges som sagens bilag 15.

Efter skønserklæringen blev fremlagt, fremsendte [vandselskabet] ved deres forsikring [modpartens forsikringsselskab] i e-mail af den 20.01.2017 et tilbud om forligsmæssig løsning. Forligstilbuddet fremlægges som sagens bilag 16.

Efter længere tids forligsmæssig forhandling, indgik parterne den 15. december 2017 forlig om den omhandlende spunsvæg ved lodsejeraftale af samme dato. Lodsejeraftalen fremlægges som sagens bilag 17. Sagen blev ligeledes afsluttet af [modpartens forsikringsselskab]. [Modpartens forsikringsselskabs] afslutning af sagen fremlægges som sagens bilag 18.

Efter sagens afslutning fremsendte [klagerens advokat] på vegne af [klageren], ved e-mail af den 21. december 2018, honoraropgørelse for omkostningerne ved sagens behandling. [Klagerens advokat] oplyste KF om, at man havde brugt mere end 80 timer på sagen svarende til et salær på kr. 173.871,67, herunder for udarbejdelse af skønstema og gennemførelse af syn og skøn, løbende telefoniske drøftelser og e-mailkorrespondance med klient og modparter, juridiske undersøgelser samt efterfølgende langvarige forligsdrøftelser.

[Klagerens advokat] anmodede i den forbindelse om, at salæret blev fastsat til kr. 150.000,00. Derudover var der afholdt udlæg til retsafgift på kr. 400,00, gebyr til VBA på kr. 2.500,00, Skønsmand på kr. 24.200,00, i alt kr. 26.900,00. I alt for sagens behandling kr. 174.200,00 + moms. Honoraropgørelsen lød således på kr. 217.750,00. Honoraropgørelsen fremlægges som sagens bilag 19.

KF besvarede ovennævnte honoraropgørelse ved brev af den 3. januar 2019, hvor KF anførte, at man afventede sin stillingtagen til [klagerens advokats] honorar, indtil man havde modtaget parternes korrespondance og forliget, ligesom der blev efterspurgt hvorledes omkostningerne var fordelt. KF's brev af den 3. januar 2019 fremlægges som sagens bilag 20.

Efter brevets modtagelse den 3. januar 2019 blev sagen overdraget internt i [klagerens advokats selskab] og den efterspurgte dokumentation blev fremsendt den 8. november 2019. [Klagerens advokat] dokumentation fremlægges som sagens bilag 21 og 22.

Den 23. december 2019 fremsendte KF et brev hvor de anmodede om rettens omkostningsafgørelse. KF's brev af den 23. december 2019 fremlægges som sagens bilag 23.

Den 18. februar 2020 fremsendte [klagerens advokat] ved e-mail af samme dato kopi af forlig, samt orientering om at retten ikke havde udarbejdet omkostningsafgørelse i sagen. [Klagerens advokat] e-mail af den 18. februar 2020 fremlægges som sagens bilag 24.

Den 5. marts 2020 besvarede KF ved brev af samme dato, at de ikke anså sagen for afsluttet, da de stillede spørgsmålstegn ved, om der var indgået et forlig. KF anmodede ydermere om, at der blev fremsendt en omkostningsafgørelse. KF's brev af den 5. marts 2020 fremlægges som sagens bilag 25.

Den 10. marts 2020 rettede [klagerens advokat] henvendelse til Retten i ... om muligheden for at få tilkendt en omkostningsafgørelse i sagen. Den 20. marts 2020 besvarede Retten i ... [klagerens advokats] henvendelse og afviste at der kunne blive udarbejdet en omkostningsafgørelse, da en sådan ikke blev anmodet herom ved indgåelse af forliget. Retten i ... oplyste desuden at sagen var kasseret. [Klagerens advokat] og Retten i ... korrespondance fremlægges som sagens bilag 26.

Den 3. april 2020 rettede [klagerens advokat] på ny henvendelse til KF om anmodning af betaling af det i sagen udarbejdet honorar. [Klagerens advokats] henvendelse til KF af den 3. april 2020 fremlægges som sagens bilag 27.

[Klagerens advokats] henvendelse blev ikke besvaret, hvorfor [klagerens advokat] den 1. maj 2020 på ny rettede henvendelse til KF med henblik på betaling af sagens honorar og en afslutning af sagen. [Klagerens advokat] henvendelse til KF af den 1. maj 2020 fremlægges som sagens bilag 28.

Den 11. maj 2020 efterspurgte KF ved brev på ny dokumentation for honoraropgørelsen, hvilket [klagerens advokat] ved e-mail af den 28. maj 2020 fremsendte. KF og [klagerens advokat] korrespondance fremlægges som sagens bilag 29.

[Klagerens advokat] fremsendte på ny den 17. juni 2020 ved e-mail af samme dato en påmindelse om tidligere fremsendelse af dokumentation for honoraropgørelsen. [Klagerens advokats] påmindelse af den 17. juni 2020 fremlægges som sagens bilag 30.

KF afviste ved brev af den 16. juli på ny, at sagen skulle være afsluttet ved forlig, hvilket [klagerens advokat] ved e-mail af den 31. juli 2020 bestred, da [klagerens advokat] her forklarede hvordan sagen var blevet forligt, og hvordan syn og skønsomkostningerne var blevet fordelt. KF og [klagerens advokats] korrespondance fremlægges som sagens bilag 31.

KF har den 13. august 2020 afvist [klagerens] krav på advokatomkostninger ved brev af samme dato. I brevet redegør KF for, at [klagerens advokat] skulle have forsømt at indhente en omkostningsafgørelse, hvilket – efter KF's opfattelse – har bevirket, at [klagerens] advokatomkostninger nu ikke skulle være omfattet af retshjælpsforsikringen. På den baggrund afviste KF altså at erstatte udgifter til advokatomkostninger og afviste dermed [klagerens advokats] honorar, ligesom omkostningerne til syn og skøn blev afvist. KF's brev af den 13. august 2020 fremlægges som sagens bilag 32.

I forlængelse heraf har [klagerens advokat], på vegne af [klagerens], den 24. september 2020 anmodet Retten i ... om en omkostningsafgørelse i sagen. Retten fremkom med sin kendelse den 9. marts 2021. Retten tog ikke [klagerens] anmodning til følge. Retten i ... kendelse af den 9. marts 2021 fremlægges som Bilag 33.

2.1 Tvisten omfattet af retshjælpsforsikring

Tvisten i nærværende sag omhandler, hvorvidt [klagerens] er berettiget til at få dækket sine advokatomkostninger i forbindelse med sagens behandling i henhold til retshjælpsbetingelserne i [klagerens] 'AltPrivat' forsikring (bilag 5).

Af retshjælpsforsikringens afsnit 3 fremgår det:

'Forsikringen dækker tvister, som er opstået i privatlivet'

Det fremgår endvidere af afsnit 3:

'Ved tvist forstås en konkret, aktuel konflikt, som parterne ikke selv har kunne løse og som kan behandles af en domstol eller ved voldgift. Det er en betingelse for dækning, at der er rimelig grund til at indbringe tvisten for domstolene eller voldgift'.

Ved e-mail af den 18. juli 2016 (Bilag 13) meddelte KF deres tilsagn til indbringelse af sagen for domstolene, da der blev givet tilladelse til at indlede syn og skøn på baggrund af sagens omtvistede omstændigheder.

I forlængelse af KF's tilsagn kan det således konkluderes, at tvisten er omfattet af [klagerens] retshjælpsforsikring. Endvidere kan det fastslås, at [klageren] og [klagerens advokat] - ved KF's tilsagn - fik accept til at fortsætte den videre sagsbehandling.

2.2 [Klagerens] advokatomkostninger omfattet af retshjælpsforsikringen

Det fremgår af retshjælpsforsikringens afsnit 6, at følgende omkostninger er omfattet af retshjælpsforsikringen:

'A. Egne sagsomkostninger, B. Pålagte omkostninger til modparten, C. Omkostninger til syn og skøn udmeldt af retten, D. Omkostninger til retsmægling som forudgående godkendes af selskabet, E. Andre sagsomkostninger som selskabet godkender'.

[Klagerens advokats] honoraropgørelse af den 21. december 2018 (bilag 19) lyder på i alt kr. 217.750,00, herunder honorar for sagens behandling for kr. 150.000,00 + moms. Derudover blev der afholdt udlæg til retsafgift på kr. 400,00, gebyr til VBA på kr. 2.500,00, samt Skønsmand på kr. 24.200,00.

[Klagerens advokats] honorar er opstået på baggrund af udarbejdelse af skønstema, gennemførelse af syn og skøn, løbende telefoniske drøftelser og e-mailkorrespondance med klient og modparter, juridiske undersøgelser samt efterfølgende langvarige forligsdrøftelser som repræsentant for [klageren].

På baggrund af de fastsatte omkostninger kan det bemærkes, at der er tale om 'egne sagsomkostninger' samt 'omkostninger til syn og skøn udmeldt af retten'.

Det kan således konstateres, at der er tale om dækningsberettiget omkostninger i henhold til retshjælpsforsikringens afsnit 6, litra A og C.

2.3 KF's uberettigede afvisning af [klagerens advokats] honorar

Ved brev af den 13. august 2020 afviste KF, at [klagerens advokat] skulle være berettiget til deres honorar og henviste i den forbindelse til retshjælpsbetingelsernes afsnit 7, litra F og 9 (Bilag 32).

Det fremgår af retshjælpsbetingelsernes afsnit 7, litra F at:

'Følgende omkostninger er ikke dækket af retshjælpsforsikringen: Omkostninger som skyldes forsømmelse fra sikrede eller sikredes advokat, medmindre det godtgøres, at forsømmelsen har været uden indflydelse på sagens omkostninger'.

KF afviste desuden [klagerens advokats] honoraropgørelse under henvisning til retshjælpsforsikringens afsnit 9.

Det fremgår af afsnit 9 at:

'Ved sagens afslutning skal fordelingen af sagens omkostninger enten fastsættes af retten eller godkendes af selskabet. Sikrede er forpligtet til at give retten de fornødne oplysninger til fastsættelse af omkostninger'.

2.4 [Klagerens advokat] honorar kan ikke henføres til forsømmelse

Det er [klagerens advokats] opfattelse, at KF ikke kan afvise [klagerens advokats] honorar under henvisning til afsnit 7, litra F, da [klagerens advokats] honorar ikke indeholder omkostninger, som skyldes forsømmelse fra hverken [klagerens] eller [klagerens advokats] side.

[Klagerens advokats] honorar dækker udelukkende over almindelige sagsbehandlingsposter, herunder udarbejdelse af skønstema, gennemførelse af syn og skøn, løbende telefoniske drøftelser og e-mailkorrespondance med klient og modparter, juridiske undersøgelser samt efterfølgende langvarige forligsdrøftelser.

KF har da heller ikke redegjort for hvilke omkostninger i [klagerens advokats] honoraropgørelse, som skulle være opstået som følge af en forsømmelse af [klageren] eller [klagerens advokat].

Det gøres på den baggrund gældende, at [klagerens advokats] honorar ikke indeholder omkostninger, som skulle være opstået som følge af [klagerens] eller [klagerens advokats] forsømmelse.

KF anfører dog videre, at [klageren] har forsømt at indhente en omkostningsafgørelse fra retten og at dette skulle have en sammenhæng med afsnit 7, litra F.

Det gøres heroverfor gældende, at [klageren] af to omgange har forsøgt at få indhentet en omkostningsafgørelse. Først den 10. marts 2020 (Bilag 26) og dernæst den 24. september 2020 (bilag 33). Som svar på [klagerens advokats] mail af 10. marts 2020 (bilag 26), skrev Retten i ...:

'Efter sagens forlig anmodede parterne ikke om rettens stillingtagen til sagsomkostninger. Sagen blev derfor afsluttet ved retten og sagen er kasseret. Det er herefter ikke muligt for retten at tage stilling til fordeling af sagens omkostninger.'

I Retten i ... kendelse af 9. marts 2021 (bilag 33) fremgår det:

'Den 10. marts 2020 forespurgte [klagerens] advokat retten, om det ville være muligt for retten at træffe afgørelse om sagsomkostninger. Det fremgik, at det ikke var en begæring men en forespørgsel'

Det er [klagerens advokats] opfattelse, at retten ved sit svar af den 20. marts 2020 (bilag 26) burde have oplyst [klagerens advokat] om, at det stadig var muligt at indgive anmodning om en omkostningsafgørelse. I stedet gav retten [klagerens advokat] den opfattelse, at det ikke var muligt at indhente en sådan afgørelse i sagen, da det blev oplyst, at sagen var kasseret.

Retten valgte dog alligevel at imødegå [klagerens advokats] senere anmodning om en omkostningsafgørelse af 24. september 2020. Retten tog ikke anmodningen til følge som følge af passivitet og forældelse.

Det er i forlængelse af ovenstående [klagerens advokats] opfattelse, at retten var medvirkende til, at [klagerens advokats] anmodning om en omkostningsafgørelse i sagen den 24. september 2020 ikke kunne tages til følge som følge af passivitet og forældelse.

Det gøres hertil gældende, at såfremt retten den 20. marts 2020 havde oplyst, at det stadig var muligt at indgive en anmodning om en omkostningsafgørelse på daværende tidspunkt, så havde [klagerens advokat] indgivet en sådan anmodning, inden passivitetens og forældelsens indtræden.

Ovenstående synspunkt understøttes da også af rettens (mulige) skæringsdato. Det fremgår her-til, at retten (muligvis) fastsætter skæringsdagen til den 7. september 2017, hvorefter muligheden for at anmode om en omkostningsafgørelse blev forældet den 7. september 2020, jf. forældelses-lovens almindelige 3-årige forældelsesregel.

Det er dog endvidere [klagerens advokats] opfattelse, at den manglende omkostningsafgørelse har været uden indflydelse på [klagerens advokats] honorarfastsættelse. Det skal hertil bemær-kes, at en omkostningsafgørelse kun fastsætter omkostninger ved selve bevisoptagelsen. Om-kostningsafgørelsen fastsætter ikke omkostninger, der oparbejdes udover bevisoptagelsen, her-under forberedelse, løbende telefoniske drøftelser, e-mailkorrespondance med klient og modpar-ter, juridiske undersøgelser samt efterfølgende forligsdrøftelser. Det er endvidere [klagerens ad-vokats] opfattelse, at KF ikke har godtgjort, at retten, ved en eventuel omkostningsafgørelse, de facto ville have pålagt [modpartens forsikringsselskab] at betale hele eller dele af [klagerens] sagsomkostninger.

Det er da også sædvanlig praksis, at det er rekvirenten ([klageren]) af den isolerede bevisoptagel-se, som betaler omkostningerne til denne, såfremt den isolerede bevisoptagelse ikke følges op af en retssag. Der henvises i den forbindelse til Erik Hørlyck i 'Syn & Skøn – Sagkyndig bevisførelse', hvoraf det på side 2019 fremgår:

'Følges skønsforretningen ikke op af en retssag (voldgiftssag), pålægges rekvirenten efter påstand at betale omkostninger, uden at skønsforretningens resultat tillægges betydning'

På den baggrund findes det ikke godtgjort, at en eventuel omkostningsafgørelse ville have ændret [klagerens advokats] honorar. Det gøres således gældende, at den manglende omkostningsafgø-relse har været uden betydning for [klagerens advokats] honorarfastsættelse.

2.5 KF kan godkende [klagerens advokats] honorar uden en omkostningsafgørelse

Ordlyden i afsnit 9 hjemler, at [klagerens advokats] omkostninger i forbindelse med sagens be-handling, enten skal fastsættes af retten eller godkendes af selskabet (KF).

Det er således uden betydning for betalingen af [klagerens] advokatomkostninger, at [klagerens advokat] ikke har kunne fremlægge en omkostningsafgørelse fra retten, da afsnit 9 hjemler, at KF kan godkende [klagerens advokats] honorar, uanset om [klagerens advokat] har fremlagt en om-kostningsafgørelse fra retten. Det skal hertil bemærkes, at [klagerens advokat] flere gange har fremsendt behørig dokumentation for sit honorar (Bilag 21, 22, 24 og 27).

Det fremstår således modstridende, at KF den 18. juli 2016 gav [klageren] tilsagn til retshjælps-dækning (bilag 14), og alligevel ikke vil dække [klagerens] advokatomkostninger til sagens behand-ling.

På baggrund af ovenstående gøres det gældende, at KF ikke har hjemmel og grundlag for i afsnit 7, litra F og 9, at afvise [klagerens advokats] honorar. Det gøres endvidere gældende, at KF's af-

visning af [klagerens advokats] honorar har været uberettiget og i strid med de fastsatte regler i retshjælpsforsikringen.

2.6 Honorarets størrelse

KF anfægter i sit brev af den 13. august 2020 (bilag 29) størrelsen på [klagerens advokats] honorar. KF henviser til, at [klagerens advokats] honorar er fastsat 'meget højt'.

KF anfører at:

'Der er hermed ikke taget stilling til det anmeldte salær i øvrigt, som umiddelbart virker meget højt sat i forhold til sagens genstand.'

Det er værd at bemærke, at KF påpeger, at KF ikke har taget stilling til [klagerens advokats] honorar i sagen, men at det alligevel er KF's opfattelse, at honoraret skulle være fastsat 'meget højt'.

KF's påstand fremstår på den baggrund særdeles udokumenteret.

[Klagerens advokat] fremsendte den 21. december 2018 og igen 18. februar 2020 honoraropgørelse for sagens behandling. [Klagerens advokat] opfordrede i den forbindelse KF til at henvende sig, såfremt KF måtte have spørgsmål til honoraropgørelsen. Senest på ovennævnte tidspunkter har KF således haft mulighed for at indlede en drøftelse vedrørende honorarets størrelse. Dette er imidlertid ikke sket.

I forlængelse heraf er det særdeles vidtgående, at KF afviser [klagerens advokats] honoraropgørelse med påstand om, at honoraret er fastsat 'meget højt', uden at indgå en dialog om beløbets størrelse.

Det er [klagerens advokats] opfattelse, at KF som minimum kunne have fremsat forslag til en skønsmæssig fastsættelse af honoraret, hvis KF har været af den opfattelse, at honoraret har været fastsat for højt, da en reel afvisning af hele honoraret synes noget vidtgående.

[Klagerens advokat] har da også behørigt redegjort for, at timeforbruget på sagen er brugt på udarbejdelse af skønstema, gennemførelse af syn og skøn, løbende telefoniske drøftelser og e-mailkorrespondance med klient og modparter, juridiske undersøgelser samt efterfølgende langvarige forligsdrøftelser.

Efter [klagerens advokats] opfattelse afspejler honoraret således det arbejde, som [klagerens advokat] har udført i forbindelse med sagens behandling.

Det gøres i forlængelse af ovenstående gældende, at [klagerens advokats] honorar ikke er fastsat for højt. Det gøres endvidere gældende, at KF ikke har fremsat dokumentation for, at honoraret skulle være fastsat for højt. Hertil gøres det gældende, at KF ikke har indgået en dialog med [klagerens advokat] om honoraret størrelse.

2.7 Ingen forældelse og passivitet

Det skal for en god ordens skyld bemærkes, at nærværende klage ikke er forældet eller fortabt ved passivitet.

Ankenævnet for Forsikring

9.

96889

Det skal hertil bemærkes, at KF endeligt afviste at betale [klagerens advokats] honorar 13. august 2020 (bilag 32). [Klagerens advokat] forsøgte straks derefter ved anmodning af den 24. september 2020, at indhente en omkostningsafgørelse af retten. Retten fremkom først med sin kendelse den 9. marts 2021 (bilag 33).

Der henvises i det hele til forsikringsaftalelovens § 29, stk. 5, hvoraf det fremgår:

'Er en skade inden forældelsesfristens udløb anmeldt til selskabet, indtræder forældelse af krav, som skaden giver anledning til, tidligst 1 år efter selskabets meddelelse om, at det helt eller delvist afviser kravet'

Det gøres således gældende, at nærværende klage til Ankenævnet for Forsikring hverken er for-
tabt ved passivitet eller forældelse.

2.8 Afsluttende bemærkninger

[Klagerens] advokatombudsninger til [klagerens advokats] honorar består af dækningsberettiget omkostninger i henhold til retshjælpsforsikringens afsnit 6, litra A og C.

KF gav ved e-mail af den 18. juli 2016 (Bilag 13) sit tilsagn til indbringelse af sagen for domstolene, da der blev givet tilladelse til at indlede syn og skøn på baggrund af sagens omtvistede omstændigheder.

KF har således accepteret, at [klagerens advokat] indledte en syn og skønssag, samt accepteret de omkostninger, som var forbundet hermed. I forlængelse heraf bestrides det, at forsømmende omstændigheder danner baggrund for [klagerens advokats] honorar.

Det gøres således gældende, at KF skal anerkende at KF's afslag på at yde retshjælpsdækning til [klagerens] advokatombudsninger forbundet med den anmeldte skade er uberettiget. Det gøres endvidere gældende, at KF skal genoptage sagsbehandlingen og yde retshjælpsdækning i overensstemmelse med forsikringsbetingelserne."

Selskabet har i brev af 9/6 2021 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Forsikringstager, der har tegnet retshjælpsforsikring, klager via sin advokat over at vi har afvist at dække omkostninger i forbindelse med en tvist, hvor vi som forsikringstagers retshjælpsforsikring, har givet tilsagn til dækning.

Det er vores opfattelse, at forsikringstagers advokat har udvist forsømmelse i forhold til sagens omkostninger, ved ikke at indhente rettens omkostningsafgørelse i forbindelse med syn og skøn samt ved sagens afslutning. Vi har på dette grundlag afvist at dække omkostningerne i sagen, hvorfor forsikringstagers advokat klager over dette.

Vi fremsender hermed vores bemærkninger til klagen.

Forsikringstager er indtegnet med retshjælpsforsikring under forsikringsvilkår Retshjælp-6054R. (Bilag A)

Vi modtog anmodning om dækning på retshjælpsforsikringen af forsikringstagers advokat d. 20.06.2016, til en tvist mod [modpartens forsikringsselskab]. (Bilag B)

Af anmodningen fremgik det, at forsikringstager var part i tvisten som følge af, at han som ejer af huset beliggende på ..., havde fået svære skader på husets fundament. Skaderne var opstået som følge af, at [vandselskabet] skulle renovere en kloakledning, hvor de til udførelse af renoveringen, nedrammede en spunsvæg som en sikkerhedsforanstaltning mod beskadigelse på huset. Det viste sig, at spunsvæggen ikke var egnet til det pågældende arbejde, hvorfor der opstod store revnedannelser i husets fundament.

Huset stod ikke til at redde, hvorfor der skulle opføres et nyt hus på grunden, hvilket blev dækket på forsikringstagers husforsikring tegnet hos os, og slutteligt erstattet af [vandselskabets] ansvarsforsikring tegnet hos [modpartens forsikringsselskab].

I forbindelse med opførelsen af det nye hus, blev der indledningsvist lavet jordbundundersøgelser, der viste nødvendigheden af, at det nye hus blev opført med indirekte fundering, altså en pælefundering i stedet for direkte fundering på terræn. (Bilag C)

Forsikringstager rettede derfor et erstatningskrav mod [vandselskabet] for denne meromkostning. Tvisten udsprang af, at [vandselskabets] ved [modpartens forsikringsselskab], ikke mente at erstatningskravet var berettiget.

Vi vurderede, at forsikringstager havde rimelig grund til sagen og derfor gav vi forhåndstilsagn til at dække sagens omkostninger på retshjælpsforsikringen med brev af d. 18.07.2016. (Bilag D).

Af tilsagnet fremgik det, at selskabet skulle høres om omkostningernes fordeling i tilfælde af forlig, idet vi skrev;

*'Tilsagnet er afgivet i henhold til gældende vilkår, hvoraf særligt fremhæves
- at selskabet skal orienteres om alt væsentligt
- at selskabet skal høres om omkostningernes fordeling i tilfælde af forlig.'*

Der blev lavet syn og skøn i sagen og forsikringstager fik i den forbindelse en gunstig rapport, hvoraf det fremgik, at ekstrarfundering var nødvendig, blandt andet fordi den oprindelige sandpudefundering var ødelagt, grundet spunsvæggen. (Bilag E)

D. 21.12.2018 anmodede advokaten om salær og omkostninger til skønsmanden pålydende 176.900 kr., idet der ifølge advokaten, var indgået forlig mellem parterne. Hverken kopi af forlig, parternes korrespondance eller en omkostningsafgørelse var imidlertid medsendt, hvorfor vi efterspurgte dette til brug for vores stillingtagen i sagen. (Bilag F + G).

I første omgang sendte advokaten alene en kopi af en aftale om erstatning for selve huset, som er indgået mellem forsikringstager og os på husforsikringen. Denne havde dog ingen relevans for tvisten mellem forsikringstager og [vandselskabet], der jo udsprang af meromkostningen som følge af pælefundering.

Vi gjorde advokaten opmærksom på dette og mindede om, at vi skulle bruge forliget til den sag, der var givet forhåndstilsagn til, samt en opgørelse af sagens omkostninger.

D. 18.02.2020 vendte advokaten tilbage med kopi af en korrespondance med [modpartens forsikringsselskabs] advokat, hvoraf det fremgik at [modpartens forsikringsselskab] havde valgt at betale i henhold til skønsrapporten, hvorfor sagen blev afsluttet. Der var således ikke indgået forlig. Advokaten tilføjede i øvrigt her til, at der på intet tidspunkt var truffet en egentlig afgørelse om omkostninger for retten. (Bilag H)

Vi skrev til advokaten d. 05.03.2020 og oplyste, at vi fortsat ikke havde fået hverken kopi af et forlig eller en omkostningsafgørelse.

Efter vores brev, tog advokaten kontakt til Retten i ..., som ifølge advokaten havde *'kasseret sagen kort efter dennes afslutning og har oplyst os, at det derfor ikke på nuværende tidspunkt er muligt at opnå en afgørelse om fordeling af sagens omkostninger.'* (Bilag I)

Retten gav hermed udtryk for, at de ikke kunne fastsætte fordelingen af omkostningerne, idet der ikke var anmodet om dette inden sagens afslutning og dermed ikke rettidigt.

Vi har på denne baggrund d. 31.08.2020 afvist dækning af det anmeldte salær og omkostninger for syn og skøn, fordi advokaten efter vores vurdering havde forsømt sin pligt til at sørge for, at fordelingen af omkostningerne enten blev fastsat af retten eller godkendt af os. (Bilag J)

Vi har herefter modtaget klagen fra Ankenævnet.

Efter en fornyet gennemgang af sagen fastholder vi afgørelsen.

Vi henviser til forsikringsvilkårenes Retshjælp – 6054R, pkt. 9, afsnit 1, hvoraf det fremgår;

'Ved sagens afslutning skal fordelingen af sagens omkostninger enten fastsættes af retten eller godkendes af selskabet.'

Som det ses, påhviler det forsikringstagers advokat at sørge for, enten at retten træffer afgørelse om fordeling af omkostninger, eller at en evt. aftale mellem parterne om fordeling af omkostningerne godkendes af selskabet. Da retten ikke har truffet omkostningsafgørelse, hvilket vi ikke forstår med det glimrende forlig, burde advokaten have søgt om selskabets godkendelse af en omkostningsfordeling, og dette er ikke sket.

Vi havde i øvrigt ikke accepteret et forlig hvor kunden får næsten fuldt medhold, men hvor dette ikke afspejles i omkostningsfordelingen.

Ydermere henviser vi til forsikringsbetingelsernes pkt. 7, litra F, hvorefter;

'Følgende omkostninger er ikke omfattet af retshjælpforsikringen:

F) Omkostninger, som skyldes forsømmelse fra sikrede eller sikredes advokat (eksempelvis ved manglende fremmøde i retten eller manglende fremlæggelse af relevant bevismateriale), medmindre det godtgøres, at forsømmelsen har været uden indflydelse på sagens omkostninger.'

Ud over at forsikringstagers advokat er blevet gjort bekendt med dette via vilkårene, har vi også gjort opmærksom på det i vores brev om tilsagn af d. 18.07.2016, hvoraf det blandt andet fremgår;

'Tilsagnet er afgivet i henhold til gældende vilkår, hvoraf særligt fremhæves

- at selskabet skal orienteres om alt væsentligt

- at selskabet skal høres om omkostningernes fordeling i tilfælde af forlig.'

Det er som bekendt fast praksis efter RPL § 312, at retten tilkender omkostninger til den part der betragtes som den vindende part og at disse typisk svarer til omkostninger for skønsmanden og advokatens salær, set i forhold til det vundne beløb, og vi opgør salær efter samme takster.

Forsikringstager fik medhold i sagen, idet [modpartens forsikringsselskab] valgte at erstatte i henhold til skønsrapporten. Forsikringstager må derfor betragtes som den vindende part, hvorfor vi med rette har vurderet, at forsikringstager ville have været tilkendt omkostninger svarende til skønsmandens honorar samt advokatens salær.

Som advokaten bemærker i sin klage på side 5, pkt. 2.2, så står det i vilkårene Retshjælp – 6054R, pkt. 6, at vi ved et tilsagn dækker egne sagsomkostninger og omkostninger til syn og skøn. Vi bestrider heller ikke, at vi har meddelt forhåndstilsagn til at dække sagens omkostninger og at omkostningerne som udgangspunkt er dækket på forsikringen. Vi undtager dog, i de selv samme vilkår, dækning af omkostninger, som ikke er fastsat af retten eller er godkendt af os.

Vi er derfor ikke enige i, når advokaten i sin klage anfører, at omkostningerne er fastsatte. Se her til klagen, side 5, 3. sidste afsnit.

Det er således heller ikke et spørgsmål om, at vi bestrider at sådanne omkostninger skulle være dækket på retshjælpsforsikringen, men et spørgsmål om, at vi vurderer at forsikringstager efter praksis ville være blevet tilkendt omkostninger, men at forsikringstager har fortabt denne mulighed grundet advokatens forsømmelse, da advokaten ikke har anmodet retten om at tage stilling omkostningerne rettidigt.

Det er korrekt, at advokaten har anmodet om rettens stillingtagen til fastsættelse af omkostningerne. Anmodningen blev dog afslået af retten, fordi der ikke var anmodet inden sagens afslutning og sagen på tidspunktet for anmodningen var kasseret.

Det er derfor vores opfattelse, at advokaten ikke har varetaget vores og kundens omkostningsmæssige interesser, hvorefter forsikringen ikke dækker omkostninger der følger af advokatens forsømmelse vilkårenes pkt. 7, litra F og pkt. 9, afsnit 1.

Vi henviser i den forbindelse til AK 58.237, som tilsvarende handlende om, at advokaten havde forsømt at få retten til at træffe afgørelse om fordeling af omkostningerne i forbindelse med at der i sagen blev indgået forlig. Tilsvarende havde selskabet givet forhåndstilsagn og afviste sluteligt at dække advokatens salær, som følge af advokatens forsømmelse. Nævnet udtalte, at advo-

katen havde forsømt at varetage forsikringstagers og selskabets omkostningsmæssige interesse i sagen, hvorfor selskabet fik medhold.

Til forskel fra denne sag, er der aldrig indgået forlig, men [modpartens forsikringsselskab] har blot efterkommet skønsrapporten. [Modpartens forsikringsselskab] har således givet vores kunde medhold i, at [vandselskabet] var årsag til at huset ikke kunne funderes direkte, men måtte pælefunderes og [modpartens forsikringsselskab] har erstattet meromkostningen i henhold til skønsrapporten. Dette må tillægges væsentlig betydning for fordelingen af omkostningerne.

Der er i øvrigt hermed ikke taget stilling til det anmeldte salær.

Vi understreger dog, at vores afvisning af dækning af sagens omkostninger intet har med det anmeldte salærs størrelse at gøre, idet vi får forståelsen af at advokaten synes at være af den opfattelse, at det har været medvirkende til afvisningen.

Vi fastholder på denne baggrund vores afgørelse af d. 31.08.2020."

Klagerens advokat har i brev af 16/7 2021 til nævnet bl.a. anført:

"1. Supplerende bemærkninger

[Klagerens] klage af 21. maj 2021 fastholdes i sin helhed. [Klageren] har følgende bemærkninger til KF's indlæg af 9. juni 2021.

1.1 Forlig

Det skal indledningsvist bemærkes, at der blev indgået forlig mellem [vandselskabet]/[modpartens forsikringsselskab] og [klageren]. Der henvises til de allerede fremlagte bilag 16, 17 og 18. Der henvises desuden til rettens meddelelse i bilag 26, hvor retten skrev følgende:

'Efter sagens forlig (..)'

Det skal derfor afvises når KF postulerer, at der aldrig er indgået et forlig.

1.2 [Klagerens] advokatomkostninger

KF anfører i sit indlæg på side 2 at:

'Da retten ikke har truffet omkostningsafgørelse, hvilket vi ikke forstår med det glimrende forlig, burde advokaten have søgt om selskabets godkendelse af en omkostningsfordeling, og dette er ikke sket.'

Dette postulat afvises i sin helhed.

[Klagerens advokat] fremsendte den 21. december 2018 (bilag 19), 8. november 2019 (bilag 21), 18. februar 2020 (bilag 24), 3. april 2020 (bilag 27), 1. maj 2020 (bilag 28), 28. maj 2020 (bilag 29) og 17. juni 2020 (bilag 30) honoraropgørelse og/eller anmodning om betaling, hvilket må sidestilles med en anmodning om godkendelse af sagens omkostninger. Senest på førnævnte tidspunkter har KF kunne godkende eller fastsætte [klagerens] advokatomkostninger, idet KF har hjemmel hertil i afsnit 9 i retshjælpsforsikringen.

KF har således haft hjemmel til at godkende omkostningerne, eller fastsætte disse skønsmæssigt. Dette har KF uberettiget ikke gjort.

I forlængelse heraf skal det ligeledes afvises, at der skal henvises til Retsplejelovens ('RPL') § 312 for så vidt angår fordelingen af omkostninger. RPL § 312 benyttes i forbindelse med retssager og ikke isoleret bevisoptagelser, som er tilfældet i nærværende sag. Når der er tale om isoleret bevisoptagelser, så benyttes RPL § 343 sædvanligvis. Der skal i det hele henvises til afsnit 2.4. i [klagerens] klage, herunder særligt side 7, hvoraf det fremgår:

'Det er da også sædvanlig praksis, at det er rekvirenten ([klageren]) af den isolerede bevisoptagelse, som betaler omkostningerne til denne, såfremt den isolerede bevisoptagelse ikke følges op af en retssag. Der henvises i den forbindelse til Erik Hørlyck i 'Syn & Skøn – Sagkyndig bevisførelse' (..).'

Det skal dermed fastholdes, at den manglende omkostningsafgørelse har været uden indflydelse på [klagerens advokats] honorarfastsættelse, ligesom det fastholdes, at en omkostningsafgørelse kun fastsætter omkostninger ved selve bevisoptagelsen. Omkostningsafgørelsen fastsætter ikke omkostninger, der oparbejdes udover bevisoptagelsen, herunder forberedelse, løbende telefonske drøftelser, e-mailkorrespondance med klient og modparter, juridiske undersøgelser samt efterfølgende forligsdrøftelser. Disse omkostninger

Endelig fastholdes det, at KF ikke har godtgjort, at retten, ved en eventuel omkostningsafgørelse, de facto ville have pålagt [modpartens forsikringsselskab] at betale hele eller dele af [klagerens] sagsomkostninger.

[Klageren] forbeholder sig i øvrigt sin retsstilling i enhver henseende."

Selskabet har i brev af 19/8 2021 til nævnet bl.a. anført:

"Vi kan ikke se at der skulle være tale om et egentligt forlig af de bilag, som forsikringstagers advokat refererer til.

Bilag 16 er et tilbud om forlig fra [modpartens forsikringsselskab], der ikke ses accepteret, derefter er forhandlingerne fortsat.

Bilag 17 er en kopi af en lodsejeraftale, som udelukkende vedrører en aftale om at den, af [vandselskabet] etablerede spunsvæg, ville forblive på ejendommen samt tinglyses.

Efter et års opfordring om at fremsende en kopi af forliget samt en omkostningsafgørelse fastsat af retten, fik vi svar d. 18.02.2020 fra forsikringstagers advokat om at '*det tætteste vi kommer på en forligsaftale er vedhæftede.*' Det erkendtes således af forsikringstagers advokat, at der ikke var en egentlig forligsaftale. Se hertil bilag H.

Vedhæftet var dog [modpartens forsikringsselskabs] skrivelse af d. 07.09.2017, som forsikringstagers advokat referer til som bilag 18. Af bilag 18 fremgår det, at [modpartens forsikringsselskab] afsluttede sagen, at de betalte i henhold til skønsrapporten, og at de opfordrede til at forsikringstager dokumenterede, hvilken del af ekstrafunderingen der var dækket af egen forsikring.

Det faktum at [modpartens forsikringsselskab] valgte at betale i henhold til skønsrapporten, er ikke at betragte som et forlig, men snarere et udtryk for en fuld anerkendelse både af erstatningsansvaret for meromkostningerne og af meromkostningens størrelsesorden. Det fremgår ikke nogen steder af sagens bilag, at der var enighed mellem forsikringstagers advokat og [modpartens forsikringsselskab] om, at afregningen fra [modpartens forsikringsselskab] var til fuld og endelig afgørelse af sagen, idet dette ville have afskåret forsikringstager i at fremkomme med evt. tilstødende krav som kunne opstå når arbejdet med ekstrafunderingen blev påbegyndt. [Modpartens forsikringsselskab] meddelte blot ensidigt at de afsluttede sagen hos dem.

For en god ordens skyld skal det nævnes, at ingen af de tre bilag indeholder en drøftelse om fordeling af sagens omkostninger, som normalt er en væsentlig del af det der medtages som en del af forliget.

Herefter skal det bemærkes, at uanset om det betragtes som et egentligt forlig mellem parterne eller ej, ændrer det ikke på den egentlige genstand for tvisten, nemlig om hvorvidt forsikringstagers advokat har udvist en forsømmelse i forbindelse med, at han ikke som minimum har anmodet retten om en fordeling af omkostningerne eller ikke har tilstræbt sig at opnå en aftale mellem parterne til forsikringstagers fordel og i den forbindelse fået en sådan aftale godkendt af os, som det ellers fremgår tydeligt at han er forpligtet til af vilkårene og brevet med tilsagn. Se hertil bilag A og D.

Det er korrekt at Købstædernes Forsikring med vilkårenes pkt. 9.1, kan godkende fordelingen af omkostningerne, hvilket vi sædvanligvis også tager stilling til, når vi anmodes herom af advokaten.

Forsikringstagers advokat henviser til at der er anmodet om godkendelse i bilag 19, 21, 24, 27, 28, 29, 30. Disse bilag er dog ikke anmodninger om godkendelse af fordeling af omkostninger, men en salærindstilling med efterfølgende rykkere. Bilag 19 er salærindstillingen fra forsikringstagers advokat som fremsættes første gang d. 21.12.2018.

Det skal for en god ordens skyld bemærkes, at en salærindstilling ikke er at betragte som en anmodning om godkendelse af fordelingen af omkostningerne, idet en salærindstilling først kan fremsættes i sagens natur og i henhold til vilkårenes pkt. 10.1, når sagen er endeligt afgjort. Hvorimod en fordeling af omkostningerne, herunder godkendelse af selskabet, foregår inden sagen er endeligt afgjort.

Først d. 03.04.2020 efter gentagende opfordringer om fremsendelse af forlig og en omkostning fastsættelse af retten, vender forsikringstagers advokat tilbage med oplysning om, at retten ikke kan træffe afgørelse om fastsættelsen af omkostningerne, idet sagen er kasseret. Dette må formodes at skyldes, at anmodning først kom 2 år efter sagens afslutning. Se hertil bilag 26 og bilag I.

Vi tilkendegiver, at det er RPL § 343, stk. 3, der finder anvendelse til fordeling af omkostningerne ved isoleret bevisoptagelse.

Af RPL § 343, stk. 3 fremgår det at;

'Retten træffer bestemmelse om betaling af omkostningerne ved bevisoptagelse, medmindre parterne har aftalt andet.'

Om end ordlyden ikke er fuldstændig identisk med RPL § 312, ændrer det ikke på, at forsikringstagers advokat, i henhold til vilkårenes pkt. 9.1, burde have hørt os om en evt. aftale mellem parterne vedrørende fordeling af omkostningerne eller burde have ladet retten træffe afgørelse om fordeling af omkostningerne jf. RPL § 343, stk. 3.

Det fremgår i øvrigt af til RPL § 343, stk. 3, note 1714, 3. afsnit, at;
'Retten bør i forbindelse med omkostningsfastsættelsen bl.a. inddrage, hvilken part der har fået medhold i forhold til resultatet af bevisførelsen.'

Med udgangspunkt i dette, er det fortsat vores vurdering, at eftersom vores kunde fik fuldt medhold med [modpartens forsikringsselskabs] afregning i henhold til skønssrapporten, ville forsikringstager være blevet tilkendt omkostninger af retten.

Vores vurdering af sagen er således fortsat den samme og vi fastholder derfor vores afvisning af at erstatte sagens omkostninger."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Nævnet har blandt andet modtaget notat af 8/6 2016 om geotekniske borer på klagerens ejendom, syn- og skønserklæringen af 8/12 2016 og lodsejeraftale om den etablerede spunsvæg af 18/12 2017. Uddrag af bilagene gengives nedenfor.

Af klagerens advokats mail af 20/6 2016 til selskabet fremgår bl.a.:

"Jeg tillader mig hermed venligst at kontakte dig på vegne af min klient, [klageren]. Baggrunden for min henvendelse er, at jeg ønsker at anmelde en tvist på min klients retshjælpsforsikring hos Købstædernes Forsikring.

Min klients parcelhus er i forbindelse med nogle renoveringsarbejder på en kloakledning, der er nedgravet på min klients ejendom, blevet påført så væsentlige skader, at min klient var berettiget til restværdidækning på sin tegnede parcelhusforsikring hos Købstædernes Forsikring. Der er tidligere indgået dækningsaftale herom, og jeg henviser til skadenr. ... og til din kollega, ..., der har behandlet denne del af sagen, og som kan bistå med yderligere oplysninger vedrørende dette forhold. [Selskabet medarbejder] er til orientering sat CC på denne e-mail.

Skaderne på min klients hus blev bl.a. forårsaget af, at [vandselskabet], der har forestået renoveringsarbejderne, har nedhamret en spunsvæg, der ikke var egnet til det pågældende arbejde og som er overdimensioneret i forhold til den tænkte anvendelse, for tæt på byggefeltet. [Vandselskabets] forsikringsselskab, ..., har tidligere på vegne af [vandselskabet] erkendt erstatningsansvar for de forvoldte skader.

Ankenævnet for Forsikring

17.

96889

Min klient har nu i forbindelse med det forestående nybyggeri fået foretaget nogle jordbundsundersøgelser, der konkluderer, at det som følge af de udførte renoveringsarbejder er nødvendigt, at min klients nye hus opføres på rammede pæle, hvilket medfører væsentlige meromkostninger for min klient i forbindelse med det forestående byggeri. Jeg har vedhæftet rapporterne for de udførte jordbundsundersøgelser.

På baggrund af disse undersøgelser har jeg tidligere skrevet til [vandselskabets] advokat og anmodet dem om at vedstå deres erstatningsansvar og meddele tilsagn om at dække disse meromkostninger, hvilket [vandselskabet] har afvist. Jeg har vedhæftet min korrespondance med [vandselskabets] advokat.

På dette grundlag skal jeg venligst anmode Købstædernes Forsikring om at meddele tilsagn om retshjælpsdækning for omkostningerne forbundet med min gennemførelse af en retssag mod [vandselskabet] i overensstemmelse med det ovenfor anførte, herunder at meddele tilsagn til at jeg på vegne af min klient kan begære afholdelse af et syn og skøn."

Af selskabets brev af 18/7 2016 til klagerens advokat fremgår bl.a.:

"Vi noterer os [modpartens forsikringsselskabs] afvisning, og kan konstatere, at der er betydelig uenighed omkring årsag og virkning i relation til skaden.

Vi kan på denne baggrund tilbyde tilsagn til syn og skøn til afklaring af de faktiske forhold, og når skønsmændens rapport foreligger, tager vi stilling til yderligere retshjælp.

Tilsagnet er afgivet i henhold til gældende vilkår, hvoraf særligt fremhæves

- at selskabet skal orienteres om alt væsentligt
- at selskabet skal høres om omkostningernes fordeling i tilfælde af forlig
- at salær efter vilkårenes § 11, stk. 5 opgøres i henhold til de vejledende takster som anvendes af domstolene i borgerlige sager
- at summen er kr. 200.000 (samt yderligere kr. 50.000 til anken hvis modparten taber sagen og anker) og selvrisiko 10 %, dog minimum kr. 4000."

Af modpartens forsikringsselskabs mail af 20/1 2017 til klagerens advokat fremgår bl.a.:

"Som varslet kommer her et tilbud om en forligsmæssig løsning af sagen.

Såfremt det lægges til grund, at [vandselskabet] er erstatningsansvarlig i anledning af skaden er dine klienter berettigede til at få dækket deres tab svarende til den uforsikrede del af reparationsomkostningerne af det eksisterende hus - og muligt herunder efterfunderingsudgifter.

Nedenstående tilbud fremsættes uagtet, at den foreliggende erklæring for så vidt ikke er helt klar hverken ift. årsagen til skaden jf. besvarelsen af spørgsmål 2 - eller i opdelingen af, hvad der er nødvendigt ift. nyopførelse og ift. den (hypotetiske) understøtning af det eksisterende hus.

Der ses heller ikke taget stilling til, at man - hvis man bibeholdt det eksisterende hus - kunne nøjes med minipæle i stedet for den dyrere løsning, som er angivet under besvarelsen af spørgsmål 5.

Ankenævnet for Forsikring

18.

96889

Henset til at omkostningerne ved supplerende spørgsmål hurtigt æder en differencepris op, skal jeg dog foreslå følgende:

[Vandselskabet] v/[modpartens forsikringsselskab] betaler til din klient hans tab svarende til den angivne merkomkostning opgjort på erklæringens side 5 (besvarelse af spørgsmål 5) under midten kr. 93.868 inkl. moms med fradrag for beløb dækket af hans egen forsikring.

Dernæst sørger [vandselskabet] for behørig afskæring af spunsvæggen 1,5 meter under terræn.

Dette til fuld og endelig afgørelse af ethvert krav i anledning af skaden.

Tilbuddet er gældende 10 dage fra d.d."

Af modpartens forsikringsselskabs mail af 7/9 2017 til klagerens advokat fremgår bl.a.:

"Vi fastholder, at der ikke kan indtales krav relateret til nyopførelsen, hvilket jeres klients forsikringsselskab da også har accepteret.

Det er noteret, at I ikke ønsker at en afslutning på sagen foreløbigt, men da skønsforretningen er overstået for længst afregner og afslutter [modpartens forsikringsselskab] nu denne del af sagen vedrørende haveanlæg/terrasse og ekstrarundering.

Jeg har opfordret til, at I dokumenterer, hvilken del af ekstrarunderingen, der er dækket af egen forsikring. Dette som led i overholdelse af tabsbegrænsningspligten. Denne opfordring er ikke opfyldt. Henset til beløbets størrelse betaler [modpartens forsikringsselskab] nu det fulde beløb iht. skønserklæringen kr. 94.868 inkl. moms.

Dertil som krævet og aftalt kr. 50.000 alt inkl. for reetablering af haveanlæg og terrasse.

Der overføres således nu i alt kr. 143.868 til jeres klientkonto med henvisning til jeres sagsnr.

Jeg returnerer nu sagen til skadeafdelingen, som betaler og slutter."

Af klagerens advokats mail af 21/12 2018 til selskabet fremgår bl.a.:

"Jeg kan oplyse, at sagen er afsluttet, og at vi derfor ønsker at afregne sagen.

Der er brugt mere end 80 timer på sagen svarende til et salær på 173.871,67 kr., herunder for udarbejdelse af skønstema og gennemførelse af syn og skøn, løbende telefoniske drøftelser og e-mailkorrespondance med klient og modparter, juridiske undersøgelser samt efterfølgende langvarige forligsdrøftelser. Jeg anmoder om, at vores salær fastsættes 150.000 kr.

Derudover er der afholdt følgende udlæg:

- Retsafgift 400
- Gebyr til VBA 2.500
- Skønsmand 24.200

I alt 26.900

Ankenævnet for Forsikring

19.

96889

Jeg bemærker, at vi tidligere har anmodet om dækning for udlæg skønsmandens honorar (se vedhæftede), men det lader ikke til, at vi har modtaget betalingen fra jer.

Jeg bemærker også, at vores klient ikke er momsregistreret.

Såfremt I har behov for yderligere oplysninger til vurdering af retshjælpsdækningen, står vi naturligvis til rådighed."

Af selskabets mail af 3/1 2019 til klagerens advokat fremgår bl.a.:

"Inden vi tager stilling til det anmeldte salær, som i øvrigt afregnes iht. taksterne, beder vi dig sende os kopi af parternes korrespondance og forliget, og vi hører også gerne hvorledes der er forholdt med omkostningerne."

Af klagerens advokats mail af 18/1 2020 til selskabet fremgår bl.a.:

"Det tætteste vi kommer på en forligsaftale er vedhæftede. Der er ikke på noget tidspunkt truffet en egentlig afgørelse af retten om fordeling af sagens omkostninger.

Såfremt dette ikke er nok for dig til at godkende den tidligere fremsende faktura (vedhæftes på ny), bedes du venligst vende tilbage snarest med dine eventuelle bemærkninger til vores afregning med henblik på at få sagen afsluttet."

Af selskabets mail af 5/3 2020 til klagerens advokat fremgår bl.a.:

"Vi kan ikke af det fremsendte se, at sagen er slut, eller at der er indgået et forlig.

Vi minder om, at der skal foreligge en skønserklæring med omkostningsafgørelse, eller et forlig parterne har indgået, og det fremgår tværtimod af det fremsendte, at I gerne vil holde sagen åben, og at [vandselskabets advokat] forbeholder sig klientens retsstilling, og vi kan se, at [modpartens forsikringsselskab] afregner hvad [modpartens forsikringsselskab] regner for sin andel og at [vandselskabets advokat] vil vende tilbage med en endelig opgørelse.

Vi betragter derfor ikke sagen for afsluttet men imødeser kopi af endeligt forlig når det foreligger, samt en kopi af omkostningsafgørelsen fra retten ifm. syn og skøn.

Må vi foreslå, at du beder [vandselskabets advokat] redegøre for status i sagen, og vi har ikke hermed taget stilling til det anmeldte salær."

Af klagerens advokats mail af 10/3 2020 til byretten fremgår bl.a.:

"Vi retter henvendelse til retten med henblik på at afklare, om der er mulighed for at opnå en afgørelse om fordeling af omkostninger i en tidligere afsluttet sag om isoleret bevisoptagelse.

Vi har tidligere henvendt os til retten telefonisk, hvor vi blev henstillet til at kontakte retten skriftligt til brug for behandling af spørgsmålet.

Sagen, som henvendelsen drejer sig om, verserede i 2016/2017 ved Retten i ... med sagsnummer ... og var en sag om isoleret bevisoptagelse.

Sagen blev på baggrund af skønserklæringen forliget af parterne. Forliget omfattede ikke fordeling af omkostningerne forbundet med syn og skønnet eller sagen generelt. Der blev ikke i forbindelse med afslutningen af sagen af retten truffet en afgørelse om fordeling af sagsomkostningerne, og partner anmodede heller ikke om dette.

Der har siden sagens afslutning været drøftelser angående sagsomkostninger i forbindelse med opgørelsen af dækning under en retshjælpsforsikring, hvorfor spørgsmålet om fordelingen af sagsomkostninger nu er blevet aktuelt.

På baggrund af ovenstående hører vi høfligt, om det er muligt for retten at træffe en afgørelse om fordelingen af sagsomkostningerne i sagen. På nuværende tidspunkt hører vi gerne blot, om det kan lade sig gøre, da vi ønsker at orientere vores modpart i sagen, hvis en behandling af sagen til brug for sådan en afgørelse faktisk igangsættes."

Af byrettens mail af 20/3 2020 til klagerens advokat fremgår bl.a.:

"Retten har modtaget Deres mail af 10. marts 2020.

Efter sagens forlig anmodede parterne ikke om rettens stillingtagen til sagsomkostninger.

Sagen blev derfor afsluttet ved retten og sagen er kasseret. Det er herefter ikke muligt for retten at tage stilling til fordeling af sagens omkostninger."

Af klagerens advokats mail af 28/5 2020 til selskabet fremgår bl.a.:

"Til besvarelse af jeres breve af henholdsvis 11. maj 2020 og 5. marts 2020 fremsendes her 1) 'Lodsejeraftale om etablering af spunsvæg' indgået mellem [vandselskabet] (tidligere ...) og [klageren] og 2) Retten i ... oplysning om ikke at kunne afsige en afgørelse om fordeling af sagsomkostninger.

Med lodsejeraftalen blev sagen afsluttet mellem [vandselskabet] og [klageren]. Ved den tidligere til jer fremsendte e-mail fra [modpartens forsikringsselskab], anså vi sagen med [modpartens forsikringsselskab] for afsluttet. Ved indgåelse og opfyldelse af lodsejeraftalen blev sagen derfor endeligt afsluttet. Den her fremsendte aftale er ikke underskrevet af [vandselskabet], men jeg kan oplyse, at vilkårene i aftalen er opfyldt, og der derfor ikke er tvivl om parternes stilling.

Efter indgåelsen og opfyldelse af Lodsejeraftalen er sagen således afsluttet mellem sagens parter, og der er ikke grundlag for yderligere krav eller foretagelse af efterfølgende opgørelser. Det tidligere forbehold over for [modpartens forsikringsselskab] har derfor ikke længere relevans, og der kan ses bort fra dette. Eneste udestående er derfor den her omhandlede opgørelse og afregning af honorar."

Af klagerens advokats mail af 31/7 2020 til selskabet fremgår bl.a.:

"I sagen blev der ganske rigtigt afgivet en for vores fælles klient gunstig skønsrapport. Skønsmanden skønnede i denne, at de yderligere omkostninger til ekstrarundering ville udgøre kr. 93.868.

Efter længere korrespondance vedrørende dækning af ekstrarundering og omkostninger forbundet med reetablering af haveanlæg og terrasse (der var blevet beskadiget under anlægsarbejdet), indvilligede [modpartens forsikringsselskab] i at betale det fulde beløb; dækkende både ekstrarundering og reetableringen.

[Modpartens forsikringsselskab] betalte derfor et samlet erstatningsbeløb på kr. 143.868, svarende til kr. 93.868 forbundet med ekstrarundering og kr. 50.000 forbundet med reetablering.

På baggrund af denne betaling afsluttede [modpartens forsikringsselskab] sagen. [Modpartens forsikringsselskabs] e-mail til [klagerens advokat] er vedhæftet.

Sagen blev mellem parter herefter anset for afsluttet. Der blev ikke i øvrigt udfærdiget dokumenter eller lignende i forbindelse med forliget vedrørende ekstrarundering. Udover betalingen fra [modpartens forsikringsselskab] blev der heller ikke, som det ses af den vedhæftede e-mail, reguleret yderligere forhold."

Af byrettens kendelse af 9/3 2021 fremgår bl.a.:

"Kendelse:

Efter anmodning fra [klageren] blev der den 21. november 2016 i en isoleret bevisoptagelse udmeldt syn og skøn, hvorefter retten sluttede sagen.

Der fremkom skønserklæring den 8. december 2016, og [klagerens] andel af skønsmkostningerne var af skønsmanden fastsat til 24.200 kr.

Den 7. september 2017 meddelte [vandselskabets] forsikringsselskab, at der blandt andet ville blive udbetalt 94.868 kr. til [klageren], hvilket beløb var foranlediget af skønserklæringen. Det fremgår, at [modpartens forsikringsselskab] derefter sluttede sagen.

Den 10. marts 2020 forespurgte [klagerens] advokat retten, om det ville være muligt for retten at træffe afgørelse om sagsomkostninger. Det fremgik, at det ikke var en begæring men en forespørgsel.

Den 24. september 2020 anmodede [klageren] retten om en omkostningsafgørelse i sagen.

Således som sagen er oplyst, var skønsforretningen afsluttet med skønserklæringen af 8. december 2016, og [vandselskabets] forsikringsselskab accepterede den 7. september 2017 at udbetale det beløb, der fremgik af skønserklæringen.

Det fremgår af forarbejderne til retsplejelovens § 343, stk. 3, at retten alene træffer afgørelse om sagsomkostninger efter en isoleret bevisoptagelse, hvis en af parterne anmoder om det.

Herefter, og da [klagerens] anmodning til retten om at træffe afgørelse om sagsomkostninger først er fremkommet den 24. september 2020, er det krav på sagsomkostninger, han ellers ville være berettiget til henset skønsforretningens udfald, bortfaldet som følge af hans passivitet og forældelse.

Hvorfor bestemmes:

[Klagerens] anmodning om tilkendelse af sagsomkostninger tages ikke til følge.

Sagen sluttet."

Af forsikringsbetingelserne 6054r fremgår bl.a.:

"3. Hvad dækker retshjælpsforsikringen

Forsikringen dækker tvister, som er opstået i privatlivet.

3.1 Tvist

Ved tvist forstås en konkret, aktuel konflikt, som parterne ikke selv har kunnet løse, og som kan behandles af en domstol eller ved voldgift.

Forsikringen dækker ikke udgifter til almindelig advokatrådgivning.

...

6. Hvilke omkostninger er dækket

Følgende omkostninger er omfattet af retshjælpsdækningen:

- a) Egne sagsomkostninger
- b) Pålagte omkostninger til modparten
- c) Omkostninger til syn og skøn udmeldt af retten
- d) Omkostninger til retsmægling, som forudgående godkendes af selskabet
- e) Andre sagsomkostninger, som selskabet godkender

...

7. Hvilke omkostninger er ikke dækket

...

f) Omkostninger, som skyldes forsømmelse fra sikrede eller sikredes advokat (eksempelvis ved manglende fremmøde i retten eller manglende fremlæggelse af relevant bevismateriale), medmindre det godtgøres, at forsømmelsen har været uden indflydelse på sagens omkostninger.

...

9. Fordeling af omkostninger

Ved sagens afslutning skal fordelingen af sagens omkostninger enten fastsættes af retten eller godkendes af selskabet.

Sikrede er forpligtet til at give retten de fornødne oplysninger til fastsættelse af omkostningerne."

Nævnet udtaler:

I 2015 blev en kloakledning renoveret i nærheden af klagerens ejendom, og der opstod svære skader på husets fundament som følge af, at vandselskabet som sikkerhedsforanstaltning nedrammede en spunsvæg. På grund af skaderne skulle der opføres et nyt hus, hvilket blev dækket af klagerens husforsikring og slutteligt erstattet af modpartens ansvarsforsikringselskab. I forbindelse med opførelsen af det nye hus indhentede klageren jordbundsundersøgelser, der konkluderede, at det som følge af det udførte renoveringsarbejde var nødvendigt, at klagerens hus blev opført på nedrammede pæle. Forholdet medførte en væsentlig meromkostning for klageren, og han rettede et erstatningskrav mod vandselskabet, som afviste kravet. Selskabet vurderede, at klageren havde rimelig grund til at føre sagen og gav den 18/7 2016 tilsagn til syn og skøn til afklaring af de faktiske forhold.

Klageren har oplyst, at der efter en længere forhandlingsperiode blev indgået et forlig den 15/12 2017. Han kræver, at selskabet bliver pålagt at anerkende, at selskabets afslag på at yde retshjælpsdækning er uberettiget.

Selskabet har afvist dækning med henvisning til, at klagerens advokat har udvist forsømmelse i forhold til sagens omkostninger. Advokaten har ikke indhentet rettens omkostningsafgørelse eller selskabets godkendelse af omkostningsfordelingen i forbindelse med syn og skønsforretningen. Advokaten har heller ikke søgt at få dækket sagens omkostninger hos modparten til trods for, at syn og skønnet faldt ud til klagerens fordel og ansvarsselskabet efterfølgende har anerkendt at dække klagerens merudgifter til fundering mv.

Klageren har anført, at selskabet har givet tilsagn til syn og skøn, og at tvisten derfor er omfattet af retshjælpsdækningen. Advokatens honoraropgørelse inkl. omkostningerne ved det afholdte syn og skøn lyder på i alt 217.750 kr., som består af dækningsberettigede omkostninger i henhold til forsikringsbetingelsernes afsnit 6, litra A og C. Han har videre anført, at honoraret ikke indeholder omkostninger, som er opstået som følge af forsømmelse. Han har to gange forsøgt at indhente en omkostningsafgørelse fra retten. Derudover har den manglende omkostningsafgørelse været uden indflydelse på honorarfastsættelsen, idet en omkostningsafgørelse

kun fastsætter omkostninger ved selve bevisoptagelsen. Selskabet har ikke godtgjort, at retten i medfør af retsplejelovens § 343 ville have pålagt modpartens forsikringsselskab at betale sagsomkostningerne helt eller delvist. Han har videre anført, at det er sædvanlig praksis, at det er rekvirenten af den isolerede bevisoptagelse, som betaler omkostningerne til denne, såfremt den isolerede bevisoptagelse ikke følges op af en retssag. Han har henvist til Erik Hørlyck i "Syn & Skøn – Sagkyndig bevisførelse", hvoraf det fremgår, at "følges skønsforretningen ikke op af en retssag (voldgiftssag), pålægges rekvirenten efter påstand at betale omkostninger, uden at skønsforretningens resultat tillægges betydning". Derudover har han anført, at ordlyden i forsikringsbetingelsernes afsnit 9 hjemler, at advokatomkostninger i forbindelse med sagens behandling kan godkendes af selskabet.

Selskabet har anført, at der ikke er indgået et egentligt forlig i sagen. Modpartens forsikringsselskab valgte at betale i henhold til skønsrapporten, hvilket snarere er udtryk for en fuld anerkendelse af både erstatningsansvaret for meromkostningerne til funderingen og meromkostningernes størrelse. Selskabet har anført, at det påhviler klagerens advokat at sørge for, at retten træffer afgørelse om fordelingen af omkostningerne eller at en eventuelt aftale mellem parterne om fordeling af omkostningerne bliver godkendt af selskabet. Idet retten ikke har truffet en sådan afgørelse, burde advokaten have søgt om selskabets godkendelse af en omkostningsfordeling. Selskabet ville ikke have accepteret en omkostningsfordeling, som ikke afspejlede, at klageren fik næsten fuldt medhold. Selskabet har vurderet, at klageren ville have været tilkendt omkostninger svarende til skønsmandens honorar samt advokatens salær, og har henvist til RPL § 343, stk. 3. Selskabet har gjort opmærksom på, at klageren efterfølgende har anmodet om rettens stillingtagen til fastsættelse af omkostningerne, og at anmodningen blev afslået af retten, fordi der ikke var anmodet inden sagens afslutning og sagen på tidspunktet for anmodningen var kasseret.

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes punkt 7f, at forsikringen ikke dækker "omkostninger, som skyldes forsømmelse fra sikrede eller sikredes advokat (eksempelvis ved manglende frem-

møde i retten eller manglende fremlæggelse af relevant bevismateriale), medmindre det godtgøres, at forsømmelsen har været uden indflydelse på sagens omkostninger".

Af retsplejelovens § 343, stk. 1 og stk. 2 fremgår det blandt andet, at retten kan tillade, at der optages bevis, selv om dette ikke sker til brug for en verserende retssag, og at udgifterne ved bevisoptagelse efter stk. 1 afholdes foreløbigt af den part, der ønsker beviset optaget. Det fremgår af retsplejelovens § 343, stk. 3, at retten træffer bestemmelse om betaling af omkostningerne ved bevisoptagelsen, medmindre parterne har aftalt andet.

Nævnet lægger – i overensstemmelse med det, som klageren har anført – til grund, at klagerens advokat og modpartens forsikringsselskab den 15/12 2017 indgik et forlig om lodsejeraftalen om den etablerede spunsvæg, og at ansvarsselskabet efterfølgende på erstatningsretligt grundlag opgjorde og betalte erstatning svarende til udfaldet af syn og skønserklæringen, hvor klageren i det væsentlige fik medhold.

I forbindelse med forligsforhandlingerne efter det afholdte syn og skøn må nævnet efter det oplyste lægge til grund, at klagerens advokat har valgt at acceptere en løsning, hvor hver part har båret egne udgifter til advokat, og hvor klageren har afholdt udgifterne forbundet det afholdte syn og skøn.

Nævnet finder, at selskabet i en sådan situation ikke hæfter for en omkostningsfordeling, der afviger fra, hvad en domstol ville have fastsat. Det kan ikke føre til andet resultat, at klagerens advokat anmodede retten om en omkostningsafgørelse på et så fremskredent tidspunkt, at et eventuelt krav mod modparten var forældet.

Da nævnet må lægge til grund, at klagerne i det væsentlige har fået medhold i den sag, der er meddelt retshjælpsdækning til, finder nævnet, at modparten burde have betalt klagernes udgift til advokat og omkostningerne forbundet med det afholdte syn og skøn.

Ankenævnet for Forsikring

26.

96889

Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at dække de sagsomkostninger, som kunne være krævet af modparten. Nævnet henviser til sag 41752, 58237 og 83174.

Som sagen foreligger oplyst for nævnet, finder nævnet det endvidere ikke godtgjort, at der i tiden efter det afholdte syn og skøn har bestået en konkret aktuel tvist mellem parterne, hvilket er en betingelse for opnå retshjælpsdækning. Nævnet finder allerede derfor heller ikke grundlag for at pålægge selskabet at dække salær for tiden efter det afholdte syn og skøn.

Nævnet bemærker i den forbindelse, at selskabet i tilsagnet om retshjælpsdækning i brev af 18/7 2016 bl.a. anførte, "Vi kan på denne baggrund tilbyde tilsagn til syn og skøn til afklaring af de faktiske forhold, og når skønsmandens rapport foreligger, tager vi stilling til yderligere retshjælp".

Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afslået at yde retshjælpsdækning som sket.

Det som klageren i øvrigt har anført kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Jens Kruse Mikkelsen
formand

Ankenævnet *for* Forsikring

27.

96889